

Tècniques d'execució de les músiques tradicionals

Dades generals

Nom de l'assignatura Tècniques d'execució de les músiques tradicionals

Tipus d'assignatura Obligatòria

Impartició 2n semestre

Crèdits ECTS 4 Valor total en hores 120

Professor/a Horacio Curti

Hores presencials lectives: 45

Altres hores presencials: 3

Hores per treballs dirigits (no presencials): 42

Hores per estudi i aprenentatge autònom: 30

Departament Estudis Culturals i Musicals

Prerequisits i orientacions prèvies per a cursar l'assignatura

Música i cultura III.

Competències que es desenvolupen en l'assignatura

Consultar document general de Competències-Matèries.

Resultats aprenentatge (objectius generals)

Consultar document general de Resultats-Matèries.

Objectius concrets de l'assignatura

Identificar els elements rellevants per apropar-se a l'estudi de les tècniques d'execució de les músiques tradicionals en la seva comprensió més àmplia.

Conèixer algunes de les característiques més esteses en relació a les tècniques d'execució musical dins dels diversos grups d'instruments, en diferents àrees culturals, identificant les particularitats pròpies de cada àrea.

Reconèixer la importància dels models sonors de cada instrument i les seves relacions amb instruments similars d'altres àrees culturals (els grups de classificació dels instruments).

Relacionar tècniques d'interpretació d'instruments tradicionals amb àrees culturals específiques i identificar alguns dels elements responsables del desenvolupament d'aquestes tècniques.

Reconèixer la importància de conceptes com improvisació, oralitat, notació i "performance", entre altres, en relació a les tècniques d'execució d'instruments de les diverses tradicions musicals i les pràctiques musicals que li són inherents, tot posant èmfasi especial al seu context històric i estètic.

Valorar diferents models de relació entre tècniques d'execució i les característiques de la tradició musical. Es tindrà en compte també el context que li dona origen i suport.

Desenvolupar i exercitar estratègies per a l'estudi de l'execució dels instruments de les músiques tradicionals tot mirant de reconèixer el seu valor com a via de comprensió de les tradicions musicals a les que se associen.

Reflexionar sobre les tècniques de execució instrumental, el rol de l'instrumentista i la corporalitat en el suport de les tradicions musicals

Blocs temàtics (continguts de l'assignatura)

Continguts conceptuals

Formes i característiques de la producció sonora.

Tipologies instrumentals i models tímbrics i sonors. El paper de l'estètica sonora i el context cultural en el desenvolupament dels instruments i llurs tècniques d'execució.

Principals paràmetres per estudiar l'execució en les músiques tradicionals (d'allò general a allò particular).

El valor etnomusicològic de l'execució musical i de la figura de l'intèrpret.

La corporalitat i "la forma" en les diverses pràctiques musicals, àrees culturals i tècniques d'interpretació.

La influència dels processos de folklorització, hibridació, urbanització i massificació en l'execució de les músiques tradicionals.

Transmissió, tradició i modernitat en les tècniques d'execució (oralitat, notació, oralitat secundària, mètodes d'estudi, nous mitjans).

El paper de la teoria, la improvisació i conceptes com peça musical i autenticitat, en l'execució de les músiques tradicionals.

Continguts procedimentals

Desenvolupament d'estratègies per a l'estudi de les tècniques d'execució d'instruments musicals en contextos tradicionals.

Identificació de les tècniques d'execució en relació a les àrees culturals pròpies i de l'alteritat.

Construcció i valoració de models d'aproximació etnomusicològica a l'estudi de l'execució musical en contextos tradicionals.

Reconeixement auditiu de les diverses estratègies en les tècniques de producció sonora

possibles. Casos generals i particulars.

Activitats d'aprenentatges i organització general de l'assignatura

Metodologia de classe i activitats principals d'aprenentatge (presencials i no presencials)

Classes impartides per el professor (presencials). Activitats d'avaluació i de participació (presencials). Lectura crítica i debat a classe (presencials i no presencials). Anàlisi de material audiovisual (presencials). Elaboració de treballs individuals i/o grupals fora de horari lectiu (no presencials). Presentació de treballs col·lectius (presencial).

Planificació de les activitats (descripció i temporalització)

A classe:

Classes impartides per el professor (18 hores)

Activitats a classe amb convidats o materials audiovisual d'entrevistes prèvies (6 hores)

Debat de lectures a classe (8 hores)

Anàlisi de material audiovisual (6 hores)

Presentació a classe de treballs col·lectius desenvolupats fora de classe (3 hores)

Activitats relatives al treball d'assignatura a desenvolupar a classe (2 hores)

Altres activitats d'avaluació a classe (2 hores)

Fora de classe:

Visionat de materials audiovisuals fora de classe (7 hores)

Lectura crítica i preparació per el posterior debat a classe (8 hores)

Realització de treballs col·lectius fora de classe (30 hores)

Estudi i aprenentatge autònom (30 hores)

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

criteris i sistemes d'avaluació de l'assignatura

L'avaluació es realitza de manera contínua, partint de l'avaluació inicial i seguint els paràmetres següents, els quals son lliurats als estudiants a l'inici del curs per afavorir la claredat del mètode d'avaluació.

Presentació i seguiment de los casos d'estudi i textos seleccionats **35%**

A l'inici del curs es trien una sèrie de casos d'estudi que son abordats pels estudiants en els seus treballs d'assignatura. Paral·lelament es presenten i distribueixen els textos que es fan servir a lo llarg de l'assignatura i que son preparats i presentats pels estudiants a classe

Participació a classe **15%**

Té en compte tant la discussió activa dels "casos d'estudi", els textos presentats, la progressió de l'estudiant i el seu seguiment general de l'assignatura.

Altres activitats avaluables 10%

Esporàdicament es realitzen breus activitats avaluables a classe en relació a temes específics.

Presentacions parcial del treball de curs 10%

Per a poder guiar els estudiants en la seva tasca i desenvolupar la capacitat d'exposar i discutir sobre el seu treball; es realitzarà un lliurament parcial per escrit i una exposició oral a classe del treball del curs.

Elaboració d'un treball 30%

A partir d'un cas d'estudi, es plantejarà l'acostament a una pràctica musical tradicional tot fent servir els elements desenvolupats al llarg de l'assignatura.

No s'espera un desenvolupament de la proposta plantejada sinó l'elaboració d'un projecte que inclogui una estratègia de treball, un índex, una aproximació metodològica, una cerca de documentació y, quan sigui possible un contacte amb la pràctica i/o una presentació de material organològic.

La qualificació del treball estarà dividida en dues parts: en primer lloc, la corresponent a la presentació escrita, i, en segon lloc, la corresponent a la presentació oral a classe. La primera serà grupal i igual per a tots els integrants del grup, mentre que la segona serà el resultat de la participació de cada integrant del grup en la presentació i discussió del treball a classe. S'avaluarà igualment el treball de documentació y el tractament del material organològic.

Fonts d'informació bàsica

Llibres

AA. VV., *Garland Encyclopedia of World music*, Routledge, New York, London, 2002

Born, Georgina & Hesmondhalgh, David (eds.), *Western Music and Its Others; differences, representation and appropriation in Music*, University of California Press, USA, 2000

Camara de Landa, Enrique, *Etnomusicología*, ICCMU, Madrid, 2004

Caporaletti, Vincenzo, *I processi improvvisativi nella musica. Un approccio globale*, Lucca, 2005

Clayton, Martin, *Time in Indian Music: Rhythm, Metre, and Form in North Indian Rāg Performance*, Oxford University Press, 2000

Cruces, Francisco et. Al. (eds.), *Las culturas musicales. Lecturas de etnomusicología*, Trotta, Madrid, 2001

Hahn, Tommie, *Sensational Knowledge, Embodying Culture through Japanese Dance*, Wesleyan University Press, USA, 2007

Heimarck, Brita Renée, *Balinese Discourses on Music and Modernization: Village Voices and Urban Views*, Routledge, 2003

MacLeod Ralls, Karen et. Al., *Indigenous Religious Musics*, Ashgate (SOAS Musicology Series), UK, 2000

Martí i Pérez, Josep, *El folklorismo: uso y abuso de la tradición*, Ronsel, Barcelona, 1996

Moqueen Tokita, Alison y Hughes, David (eds.), *The Ashgate Research Companion to Japanese Music*, Ashgate, UK, 2008

Narodistkaya, Inna, *Song from the Land of Fire: Azerbaijanian Mugam in the Soviet and Post-Soviet Periods*, Routledge, UK, 2003

Nettl, Bruno, & Russell, Melinda (eds.), *En el transcurso de la interpretación. Estudios sobre el mundo de la improvisación musical*, Madrid, 2004

Pelinski, Ramón, *Invitación a la etnomusicología: quince fragmentos y un tango*, Madrid, 2000

Plastino, Goffredo (ed.), *Mediterranean Mosaic*, Londres & Nueva York, 2003

Rice, Timothy, *May it fill your Soul, Experiencing Bulgarian Music*, The University of Chicago Press, USA, 1994

Sanyal, Ritwik y Widdess, Richard, *Dhrupad: Tradition and Performance in Indian Music*, Ashgate (SOAS Musicology Series), UK, 2004

Small, Christopher, *Musicking: the meanings of performing and listening*, Wesleyan University Press, USA, 1998

Solis, Ted (ed.), *Performing Ethnomusicology – Teaching and Representation in World Music Ensembles*, University of California Press, USA, 2004

Tada, Michitaro, *Gestualidad japonesa*, Adriana Hidalgo editora, Buenos Aires, 2006

Tenzer, Michael, *Gamelan Gong Kebyar: The Art of Twentieth-Century Balinese Music*, University of Chicago Press, USA, 2000

Titon, Jeff Todd (ed.), *Worlds of Music: An Introduction to the Music of World's Peoples*, Shirmer Books, New York, 1992.

Wang, Pinlu y Lieberman, Fredric, *Un Manual de Cítara China. El Meian qinpu*, Editorial Sunya, España, 2008

Col·leccions d'Àudio

Voices of the World, Harmonia Mundi – (joc de 3 discs que contenen exemples i textos de caràcter etnogràfic de situacions musicals vocals)

Ocora - Radio France – (colecció de caràcter etnogràfic de músiques de diverses cultures)

UNESCO – Auvidis - (colecció de caràcter etnogràfic de músiques de diverses cultures)

Materials Audiovisuals

A.A.V.V., Col·lecció de DVDs: *Musique Autour du monde*, Film Office, France

Camara de Landa, Enrique, et. al., *Colección Música i Artes Escénicas de la India*, Valladolid, 2006

Katsumori, Ichikawa (prod). *The JVC Video Anthology of World Music and Dance*, 1990

Kidel, Mark, *Ravi Shankar in portrait & Between two worlds*, BBC, London, 1996

Recursos a Internet

www.sibetrans.com/trans

Trans revista transcultural de música. En castellà i anglés

www.afsnet.org/

American Folklore Society

<http://webdb.iu.edu/sem/scripts/home.cfm>

The Society for Ethnomusicology at the Indiana University

www.jstor.org

Revistas científicas en formato pdf

www.grovemusic.com

Diccionario *New Grove of Music and Musicians* – Online

www.smithsonianglobalsound.org

Smithsonian Global Sound

www.loc.gov/folklife

Ethnographic Resources

<http://biblioteca.esmuc.cat/cat/Biblioteca/Biblioteca-digital/Revistes-electroniques>

Revistes electròniques a la biblioteca de la ESMUC

<http://biblioteca.esmuc.cat/cat/Biblioteca/Biblioteca-digital/Enciclopedies-diccionaris-i-eines-de-localització>

Enciclopèdies, diccionaris i eines de localització a la biblioteca de l' ESMUC